

такі були утворені, або із залученням міських державних адміністрацій, органів виконавчої влади чи місцевого самоврядування [3]. Відповідно до пункту 4 частини першої статті 8 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» орган, який видав рішення про здійснення примусового відчуження або вилучення майна, зобов'язаний видати про це відповідні документи встановленого зразка в установленому законом порядку [4].

І хоча такі правові норми існують, практика вже налічує безліч випадків, коли небайдужі громадяни України або іноземці, які проживають в нашій державі, добровільно віддають особисте майно волонтерам нашої країни або державним органам задля досягнення Збройними силами України скорішого визволення тимчасово окупованих територій російською федерацією.

В умовах сьогодишньої війни держава з метою досягнення поставлених перед собою цілей, особливо в сфері деокупації території України може користуватись правом вилучення речей або їх примусового відчуження через органи виконавчої влади. Треба звернути увагу на те, що нормативними актами це визначено, але ще спочатку війни менталітет українців змінився. Більшість з нас зараз робить усе можливе для якнайшвидшої перемоги і як приклад, то добровільно віддають необхідне майно(автомобілі, засоби зв'язку та інше) на потреби ЗСУ.

1. Про введення воєнного стану в Україні : Указ Президента України від 24.02.2022 № 64/2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64/2022#Text> (дата звернення 28.09.2022).

2. Конституція України : Конституція України; Верховна Рада України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення 29.09.2022).

3. Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану : Закон України від 17.05.2012 № 4765-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4765-17#Text> (дата звернення 28.09.2022).

4. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 12.05.2015 № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text> (дата звернення 29.09.2022).

УДК 347.45/.47

DOI: 10.31733/17-03-2023-692-694

Катерина БАЙРАК

курсант ННІ права та підготовки фахівців
для підрозділів Національної поліції

Науковий керівник:

к.ю.н., доц. **Марина ЮНІНА**

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

ДОГОВІР ПРО НАДАННЯ ДЕТЕКТИВНИХ ПОСЛУГ

Все частіше фізичні та юридичні особи звертаються за допомогою приватних детективів та установ, які надають послуги приватних розслідувань. Зокрема, це пов'язано із якістю надання розшукових послуг, адже у той час як слідчий в Національній поліції має десятки проваджень одночасно, детектив займається однією справою, тому якість та час розслідування суттєво різняться. А також приватні детективи можуть надавати такі послуги, які не можуть надаватись працівниками відповідних державних органів, зокрема стеження за одним із подружжя з метою фіксації подружньої зради. На жаль сьогодні надання детективних послуг залишається майже не врегульованим належним чином, незважаючи на те, що детективна діяльність у КВЕД зазначена як один з видів господарської діяльності.

Наразі лише 17 лютого 2021 року Верховна Рада України прийняла в першому читанні Проект Закону «Про приватну детективну діяльність». Метою вказаного закону є визначення правових засад організації та здійснення приватної детективної діяльності, а також особливостей державного контролю в цій сфері.

Детективні послуги – це діяльність, яка полягає в пошуку, отриманні, обробці та передачі інформації про осіб, об'єкти і події, що здійснюється на підставі договору, укладеного між замовником та детективом, що передбачено статтею 2 законопроекту «Про

детективні послуги». Цією ж статтею передбачено перелік послуг, які можуть надаватися приватними детективами, які є суб'єктами виконання детективних послуг. До таких послуг відносяться, наприклад: «пошук осіб, які втратили родинні зв'язки, у тому числі тих, причини та обставини зникнення яких не відомі, та можливості їх відновлення; спроможності фізичних осіб та господарюючих суб'єктів приватного права до виконання трудових, а також майнових а/або фінансових зобов'язань як складових їх ділової репутації; перевірка одного з подружжя на наявність факту подружньої зради тощо» [1].

Відповідно до ст.3 цього законопроекту суб'єктами приватної детективної діяльності виступають приватні детективи та об'єднання приватних детективів [1]. Такі приватні детективи можуть надавати свої послуги, за наявності відповідної ліцензії.

На даний момент цей законопроект не є прийнятим, тому де-юре усі приватні детективи та детективні організації, які діють на території України, є незаконними [2]. Не дивлячись на це, детективи чітко дотримуються усіх нормативно-правових актів України та не виходять за межі, які ними передбачені. Тому чимало осіб користуються можливістю отримати детективні послуги. Проте виникають певні проблеми із правовим регулюванням укладення та виконання договорів про надання детективних послуг.

Згідно ч.1 ст.6 Цивільного кодексу України сторони можуть укласти договір, який прямо не передбачений нормами цивільного права, однак базується на загальних засадах цивільного законодавства. Також відповідно до ст.627 ЦК України, сторони договору є вільними у виборі контрагента та умов договору, а також предмету договору, проте вони не повинні протирічити вимогам цивільного законодавства [3].

Варто зауважити, що договір, який регулює правовідносини осіб у питанні з надання детективних послуг, є договором про надання послуг, оскільки вони регулюють майнові відносини. Саме тому до договору будуть застосовуватися норми гл.63 ЦК України «Послуги. Загальні положення». Договір про надання детективних послуг хоч і має ознаки договору про надання послуг, проте потребує самостійного врегулювання.

Сторони, укладаючи договір, повинні враховувати не тільки власні інтереси, а й зважати на істотні умови, що закріплені у ЦК України, до яких відносяться: час, ціна, строк, форма договору, а також права та обов'язки учасників.

В нормах законодавства України не закріплено, у якій формі повинно бути укладено договір про надання послуг, тому він може бути укладений у довільній формі, що передбачено ч. 1 ст. 639 ЦК України. Проте на думку багатьох правників (К. Бугайчук, В. Каленяк, К. Калюга) [4] договір про надання детективних послуг краще укладати у письмовій формі із засвідченням у нотаріуса, оскільки тоді учасники матимуть можливість оскаржити договір у суді, а також матимуть можливість захищати власні права та інтереси.

Щодо ціни договору, то в ній повинен бути чітко вказано перелік витрат, які будуть компенсовані (витрати, пов'язані із транспортними послугами) та винагорода, яку детектив отримає.

Предметом виступає послуга, яка буде надана детективом, до таких відносяться послуги, передбачені законопроектом «Про детективні послуги». Зокрема, такі послуги полягають у пошуку, отриманні, обробці та передачі інформації про осіб, об'єкти і події, щодо яких замовник такої послуги має інтерес.

Важливе місце у договорі займають обов'язки учасників, зокрема обов'язком детектива є якісне виконання вказаної у договорі послуги у зазначений час.

А до прав детектива відносяться: право знати всю інформацію що стосується усіх можливих ризиків, пов'язаних із виконанням зазначеної у договорі послуги; право мати можливість на відшкодування шкоди, заподіяної у зв'язку із виконанням укладеного договору, та за обставин, що не залежали від приватного детектива.

Обов'язком ж клієнта є оплата усіх витрат, пов'язаних із наданням послуг, які були зазначені у договорі; виплата винагорода за надані послуги, а також відшкодування шкоди, яка була завдана детективові у зв'язку із виконанням послуги, яку було замовлено клієнтом.

Права, які має отримувати клієнт: отримувати усю інформацію щодо перебігу розслідування; вимагати відшкодування шкоди від детектива, якщо шкода була заподіяна з його вини; не оплачувати послугу, якщо вона була виконана невчасно або неякісно, тобто не так, як зазначено у договорі.

Саме тому, як було вказано вище, на нашу думку, такий договір слід укладати у письмовій формі із нотаріальним засвідченням, щоб повністю врегулювати всі права та обов'язки учасників.

Оскільки договір укладається між суб'єктом надання детективних послуг та

клієнтом, то він є двостороннім договором, оскільки він має ознаки передбачені ч.3 ст. 626 ЦК України.

Виходячи із вищевказаного, можна дійти висновку, що договір про надання детективних є двостороннім, строковим, оплатним. Такий договір повинен укладатись, на нашу думку, у письмовій формі та засвідчуватись нотаріально.

На даний момент договір про надання детективних послуг не виокремлений у нормах чинного законодавства та належить до так званих непоіменованих договорів, тобто укладається на загальних засадах цивільного законодавства. Наразі жодним нормативно-правовим актом не закріплено порядок надання детективних послуг та статус приватного детектива в цілому. Саме тому для ефективної організації та здійснення приватної детективної діяльності сьогодні є необхідним створення дієвої нормативної бази.

1. Про приватну детективну діяльність: проект Закону № 3010. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/JH2VI00G?an=520>.

2. Кармаліта М.В. Правова доктрина – джерело права : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.0. К., 2011. 199 с.

3. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. Відомості Верховної Ради України. 2003. №№ 40-44, ст.356

4. Старушкевич А. Детективна діяльність в Україні: поняття, суб'єкти, напрями правового регулювання. Право України. 2004. № 12. С. 71–75.

УДК 349.2

DOI: 10.31733/17-03-2023-694-695

Наталія БЕЗРІДНА

курсант ННІ права та підготовки фахівців
для підрозділів Національної поліції

Науковий керівник:

ст. викладач **Олена НАГОРНА**

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

РОЗКРИТТЯ ПОНЯТТЯ ТРУДОВИХ СПОРІВ ТА ПОРЯДКУ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Актуальною проблемою науки трудового права є регулювання трудових відносин між працівником та роботодавцем. З моменту коли найманий працівник уклав трудовий договір із власником чи підприємством (далі – роботодавцем), виникають трудові правовідносини. Нормами трудового законодавства визначено статус працівника та роботодавця, порядок укладення чи розірвання договору, умови оплати праці та надання відпусток, тривалість та види робочого часу та інше. Проте, через зміни умов договору, застосування норм законодавства, невиконання заробітної платні чи порушення прав однієї зі сторін, загалом, народжуються трудові спори.

Мета даної роботи полягає у вивченні поняття трудового спору та порядку його вирішення. Це необхідно для того, щоб зрозуміти, які важелі спрямовані на відновлення порушених прав учасників спору, та як потрібно діяти, щоб не дійти до крайнього способу вирішення трудового спору – страйку. Важливо те, що процес вирішення трудового спору захищає права суб'єктів, їх свободи та законні інтереси. Виходячи з вищевикладеного дана тема має актуальне значення для вивчення, як у науковому аспекті, так і у практичному.

Науковці Прилипко С. М. та Ярошенко О. М., визначають трудові спори, як неврегульовані розбіжності між сторонами соціально-трудова відносин, що виникли на основі законодавства про працю, зміни умов праці або встановлення нових вимог [1, с. 715].

У свою чергу, Шевченко Д. В. характеризує трудові спори, як розбіжності, що порушують права учасників трудових правовідносин та виникають на основі законних документів про працю, а також зазначає, що сторонами трудового спору може виступати не одна особа, а відразу декілька [2, с. 239].

За аналізом визначення поняття «трудова спори» бажано зазначити, що воно характеризується багатьма ознаками. До таких ознак відносяться: